

ABC-ul artelor

muzică, dans,
pictură, sculptură, arte decorative, arhitectură,
literatură, teatru, cinema, televiziune,
circ

CZU 087.7

A 11

ISBN 978-9975-924-09-2

Editura "Epigraf" • 2007

Ilustrare: Vadim Rusu

Redactor: Ala Bujor

Pregătire prepress: Anatol Timotin

Tipar: Combinatul Poligrafic, Chișinău

Ești pasionat de lumea sunetelor?
Dorești să cânti la un instrument muzi-
cal sau să devii interpret vocal?
Studiază **MUZICA**.

Știi să dansezi? Ai vrea să dansezi și
mai bine? Admiri mișcările grațioase
și ritmice ale dansatorilor?
Inițiază-te în arta **DANSULUI**.

Te fascinează lumea culorilor?
Îți place să desenezi și să pictezi?
Dorești să înveți să faci portrete sau
să redai frumusețea din jur?
Te pasionează **PICTURA**.

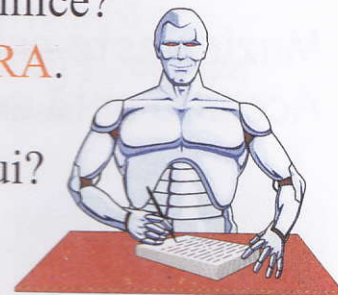

Îți place să construiești și să modelezi
diferite figuri? Dar să confecționezi și
să decorezi unele obiecte?
Ești atras de **SCULPTURĂ**, **ARTĂ
DECORATIVĂ** sau **ARTIZANALĂ**.

Te pasionează lumea dimensiunilor și a formelor?
Dorești să avem case frumoase și trainice?
Atunci fă-te prieten cu **ARHITECTURA**.

Îți place să citești, să reciți, să compui?
Ai îndrăgit **LITERATURA**.

Mergi la spectacole? Te interesează cum se mișcă și vorbesc păpușile pe scenă? Îți place să te costumezi și să-ți închipui că ești prinț (prințesă)? Te atrage **TEATRUL**.

Ești curios să știi cum se creează filmele, cum de putem vedea ce se întâmplă în lume? Vei afla răspunsul cu ajutorul **ARTEI CINEMATOGRAFICE** și **TELEVIZIUNII**.

Te-ai gândit vreodată că veselia și stîngăcia clovnilor au doar scopul să te amuze?
Ești mirat cum de animalele dresate pot executa atîtea lucruri? Interesează-te de **CIRC**.

Pentru a fi om cultivat, trebuie să ai unele cunoștințe și deprinderi din toate aceste arte, care pot să-ți facă viața frumoasă.

MUZICA

Muzica este arta de a compune melodii și de a le interpreta.
Această artă se exprimă cu ajutorul sunetelor.

Noțiuni-cheie: sunetele și notele muzicale

În jurul nostru există o lume miraculoasă a sunetelor. În natură totul cântă: izvorul, pădurea, frunzele legănate de vînt, marea și, desigur, păsările. Pasărea care cântă cel mai frumos este privighetoarea.

Elementele fundamentale ale muzicii sînt ritmul, melodia și armonia.

Orice sunet are înălțime, durată și intensitate. Sunetul muzical are înălțime sonoră, durată și intensitate fixe.

După înălțime, sunetele pot fi înalte sau joase. După durată, sunetele pot fi lungi sau scurte. După intensitate, există sunete accentuate și sunete neaccentuate.

Oamenii au inventat notele muzicale, cu ajutorul cărora compun melodii.

Există doar 7 note, dar un număr fără sfîrșit de melodii.

Aceste 7 note sînt: *do, re, mi, fa, sol, la, si*.

Ele se scriu pe portativ. Portativul este format din cinci linii. Semnul care deschide portativul este **cheia Sol**. Ea începe pe linia a doua și indică locul notei "sol" pe portativ.

Notele se scriu de jos în sus, atît pe linii, cît și pe spații. Cu cît sunetul muzical este mai înalt, cu atît locul lui pe portativ este mai sus: "do" este nota care redă cel mai jos sunet, iar "si" - pe cel mai înalt.

Șapte note cîntate formează o octavă.

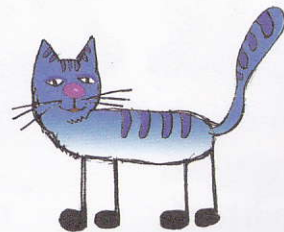
Împreună, notele formează **gama muzicală**.

Notele se scriu diferit și în funcție de durata sunetului:

durata egală cu doi pași se marchează cu o doime -

durata egală cu un pas - cu o pătrime -

durata egală cu o jumătate de pas - cu o optime -

Tipuri de muzică

După modul de interpretare, deosebim următoarele tipuri de muzică:

instrumentală (pentru instrumente) **vocală** (pentru voce) **vocal-instrumentală**

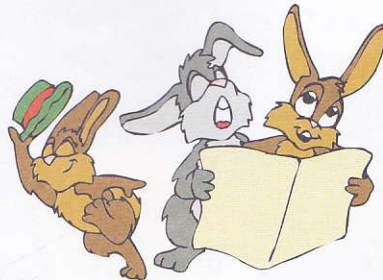
Muzica instrumentală poate fi interpretată la un singur instrument sau la mai multe.

Muzica vocală (canto) poate fi interpretată de o singură voce - **solo**, două voci - **duet**, trei voci - **trio**, un cor - **corală**.

Muzica vocal-instrumentală este interpretată de voce (voci) și acompaniată de instrumente (unul sau mai multe).

Muzica este foarte diferită:

populară
militară

de estradă (ușoară)
religioasă

de operă
simfonică (clasică)

de cameră
modernă (pop, rock)

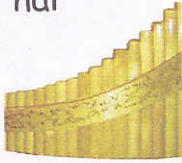
Instrumente muzicale

Există mai multe tipuri de instrumente muzicale:
de suflat, care produc sunete prin suflarea aerului în ele -

flaut

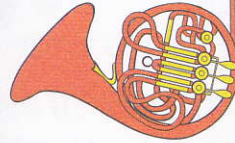
nai

trompetă, goarnă

corn

trombon

saxofon

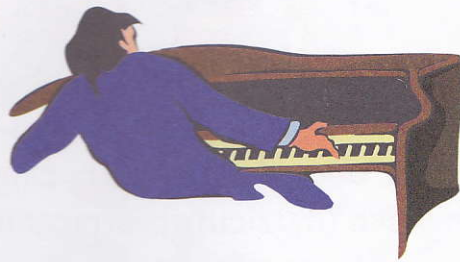

cu clape (claviatură):

acordeon

pian

orgă

cu coarde, care produc sunete prin vibrația corzilor, atinse și ciupite
cu degetele sau cu un arcuș -

vioară

arcuș

violoncel

contrabas

cobză

chitară

